

Sygn. akt II AKa 116/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Zdziarska (spr.)

Sędziowie SA Rafał Kaniok

SA Adam Wrzosek

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2023 r.

w sprawie z wniosku D. C.

przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniach od 6 grudnia 2018r., godz. 6:25 do 7 grudnia 2018r., godz. 17:45,

apelacji wniesionych przez pełnomocnika Skarbu Państwa – Prokuratora (...) w S., prokuratora oraz pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 7 grudnia 2021 r. sygn. XII Ko 74/21

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok ;*
- 2. wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	<i>II AKa 116/22</i>
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

**wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 grudnia 2021 r.,
w sprawie sygn. akt XII Ko 74/21**

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia – pełn. Skarbu Państwa – Prokuratora (...) w S.

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu - tj. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. i art. 552 § 4 k.p.k., mająca wpływ na treść orzeczenia, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i orzeczenie o zadośćuczynieniu na rzecz wnioskodawczynie pomimo niezastnienia okoliczności wskazujących na doznanie krzywdy, a z ostrożności procesowej również poprzez niewłaściwe miarkowanie zadośćuczynienia, wyrażające się w przyznaniu nadmiernej kompensaty	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 i 8 k.p.k., poprzez ukształtowanie przez Sąd Okręgowy przekonania o częściowej zasadności roszczenia wnioskodawczynie wyłącznie na podstawie faktu zatrzymania ! postanowienia Sądu Rejonowego S. w sprawie IV Kp 357/18, z pominięciem całokształtu okoliczności sprawy oraz wyłączeniem samodzielności jurysdykcyjnej, a także na podstawie materiału dowodowego, w tym w szczególności	

	<p>wynikającego z akt sprawy karnej przeciwko D. C., ocenionego w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami prawidłowego, logicznego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, co doprowadziło do błędnego uznania, iż zatrzymanie D. C. było niewątpliwie niesłuszne i w konsekwencji do zasądzenia na rzecz wnioskodawczyni kwoty 10.000 zł,</p>	
#	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieprawidłowym przyjęciu, że zatrzymanie D. C. w toku śledztwa Prokuratury (...) w S., sygn. akt RP I Ds. 98.2016, było niewątpliwie niesłuszne, podczas gdy zebrane w sprawie karnej dowody, uzasadniały co najmniej dostatecznie podejrzenie, że D. C. dopuściła się popełnienia przestępstwa, a jednocześnie z ustaleń przedmiotowej sprawy wynikało, że w przeszłości podejmowała ona wraz z innymi podejrzanymi czynności, skutkujące utrudnieniem postępowania, a zatem istniała realna obawa dalszego utrudniania przez nią postępowania, uzasadniająca zatrzymanie i wyłącznie jednoczesne zatrzymanie oraz jednoczesne przeprowadzenie czynności ze wszystkimi podejrzanymi, zapewniało prawidłowy tok postępowania,</p>	
#	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka,</p>	

#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana wyroku w zaskarżonej części, poprzez oddalenie wniosku D. C. w całości
---	-----------	---	---

1.3. Granice zaskarżenia – Prokuratora

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na niesłusznym przyjęciu, że rozmiar doznanej przez D. C. krzywdy spowodowanej niezasadnym zatrzymaniem w okresie od godz. 6:25 dnia 6 grudnia 2018 r. do godz. 17:45 dnia 7 grudnia 2018 r. uzasadnia zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kwoty 10.000 zł, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonych w sprawie dowodów prowadzi do wniosku, iż kwota ustalonego zadośćuczynienia jest rekompensatą wygórowaną	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana pkt I wyroku poprzez obniżenie zadośćuczynienia do kwoty 8.000 zł
---	-----------	---	--

1.3. Granice zaskarżenia – pełn. wnioskodawczyni

<i>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</i>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w	

zw. z art. 92 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 168 k.p.c., polegająca na przekroczeniu zasad swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób dowolny i wybiórczy, niepodporządkowany dyrektywie uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez:

1) niewzięcie w prawidłowy sposób pod uwagę uznanych przez Sąd I instancji w całości za wiarygodne dowodów z dokumentów załączonych do akt sprawy, w tym faktur vat przedłożonych przy wniosku, zaświadczenia z dnia 7 września 2020 r. dot. wypłacanych wnioskodawczym nagród i ich wysokości oraz pism Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego kierowanych do wnioskodawczym, jak również uznanych przez Sąd I instancji w całości za wiarygodne, logiczne, rzeczowe, konsekwentne i spójne zeznań wnioskodawczym D. C. w części, w jakiej pokrzywdzona wskazywała na szereg negatywnych konsekwencji zarówno osobistych, jak też zawodowych będących skutkiem niewątpliwie niesłusznego jej zatrzymania oraz zasadniczego aspektu sprawy, jakim było wplątanie jej w konflikt polityczny poprzez działania wymierzone bezpośrednio m.in. w nią w związku z zatrzymaniem i postawieniem zarzutów kilkanaście dni wcześniej byłemu Prezesowi (...) i nienadanie im właściwego znaczenia, podczas gdy wszystkie zgromadzone dokumenty i zeznania wnioskodawczym przedstawiały okoliczności mające istotne znaczenie w sprawie, zarówno co do oceny poniesionej przez nią szkody i jej wysokości, jak też stopnia doznanej

	<p>krzywdy, a ich prawidłowa ocena niewątpliwe winna była skutkować uwzględnieniem w całości żądania wnioskodawczym i zasądzeniem na jej rzecz całej wnioskowanej kwoty odszkodowania i zadośćuczynienia;</p> <p>2) pominięciu istotnego i kluczowego aspektu sprawy związanego z rzeczywistą przyczyną zatrzymania pokrzywdzonej, a który nierozzerwalnie był związany z wcześniejszym zatrzymaniem i postawieniem zarzutów kilkanaście dni wcześniej byłemu Prezesowi (...), co było faktem powszechnie znanym i związanych z tym uchybień dokonanych przez Prokuratora oraz jaskrawego przekroczenia przez Prokuratora uprawnień i obowiązków przewidzianych przez procedurę karną, podczas gdy prawidłowe uwzględnienie przez Sąd Okręgowy całokształtu okoliczności towarzyszących zatrzymaniu pokrzywdzonej, w tym uwikłanie pokrzywdzonej w konflikt polityczno- medialny, miały wpływ i istotne znaczenie przy ocenie stopnia doznanej przez nią krzywdy i poniesionej szkody, a ich właściwa ocena mogła skutkować uwzględnieniem w całości żądania pokrzywdzonej</p>	
#	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na błędnym uznaniu, że wnioskodawczyni nie wykazała jaką szkodę poniosła w związku z zatrzymaniem, błędnym przyjęciu, że okoliczności przez nią wskazane miały rzekomo dotyczyć wyłącznie postępowania karnego, a nie zatrzymania, jak również, że żądana przez nią kwota zadośćuczynienia była</p>	

	<p>wygórowana i nieadekwatna do stopnia doznanej krzywdy, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadniał zasądzenie w całości wskazanej we wniosku kwoty odszkodowania, a doznana krzywda przez wnioskodawczynię była znacznie cięższa i miała dla niej znacznie poważniejsze i długofalowe skutki niż przyjął Sąd I instancji, co uzasadniało zasądzenie zadośćuczynienia w żądanej, adekwatnej do rozmiaru doznanej krzywdy, wysokości, gdyż zasądzona kwota odszkodowania w realiach niniejszej sprawy nie może być uznana za odpowiednią.</p>	
#	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka</p>	
#	<p>art. 439 k.p.k.</p>	
#	<p>brak zarzutów</p>	

1.4. Wnioski

#	<p>uchylenie</p>	#	<p>Zmiana poprzez:</p> <p>1.zasądzenie od Skarbu Państwa - Prokuratora (...) w S. również pozostałej wnioskowanej kwoty, tj. 35,484 zł tytułem odszkodowania za szkodę związaną z niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem w dniach 6 grudnia 2018 r. godzina 6.25 - 7</p>
---	------------------	---	---

			<p>grudnia 2018 r. godzina 17.45 wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty oraz 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniach 6 grudnia 2018 r. godzina 6.25 - 7 grudnia 2018 r. godzina 17.45 wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty</p> <p>2.zasądzenie na rzecz wnioskodawczym kosztów postępowania, tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji.</p>
--	--	--	--

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego		

<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		<i>Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego</i>			

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.	Zarzut	
	Zarzuty obrazy prawa materialnego, procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych podniesione w apelacjach stron – niezasadne.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Punktem wyjścia dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie kwestii podważanej w apelacji pełnomocnika Skarbu Państwa, tj. tego, czy zatrzymanie D. C. w dniu 6 grudnia 2018 r. było niewątpliwie niesłuszne. W zakresie apelacji pełnomocnika Skarbu Państwa na wstępie zwrócić uwagę należy, że zarzut obrazy prawa materialnego ma rację bytu tylko wówczas, gdy strona nie kwestionuje ustaleń faktycznych. Zarzuty apelacji (zarówno obrazy prawa materialnego, obrazy prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych) sprowadzają się do wykazania, że zatrzymanie D. C. w dniach 6 – 7 grudnia 2018r. było prawidłowe, legalne oraz zasadne, w związku z czym wnioskodawczyni nie doznała krzywdy. Według skarżącej, „zebrane w sprawie karnej dowody uzasadniały co najmniej dostatecznie podejrzenie, że D. C. dopuściła się popełnienia przestępstwa, a jednocześnie z ustaleń przedmiotowej sprawy wynikało, że w przeszłości podejmowała ona wraz z innymi podejrzanymi czynności, skutkujące utrudnieniem postępowania, a zatem istniała realna obawa dalszego utrudniania przez nią postępowania, uzasadniająca</p>		

jednoczesne zatrzymanie oraz jednoczesne przeprowadzenie czynności ze wszystkimi podejrzanymi, co zdaniem skarżącego zapewnić miało prawidłowy tok postępowania.

Z tak postawioną tezą nie można się jednak zgodzić.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, choć jest władny dokonać własnych ustaleń faktycznych, podziela stanowisko zawarte w postanowieniu z dnia 16 maja 2019 roku w sprawie o sygnaturze akt IV Kp 357/18 Sądu Rejonowego S., w którym uznano, że zatrzymanie D. C. było prawidłowe, legalne, ale niezasadne oraz uchylono postanowienie z dnia 7 grudnia 2018 roku o zastosowaniu środków zapobiegawczych. Mimo kategorycznych twierdzeń skarżącej w tej materii pamiętać bowiem należy, iż D. C. w momencie zatrzymania posiadała stałe miejsce zamieszkania, prowadziła ustabilizowany – pod względem rodzinnym i zawodowym – tryb życia, była osobą nigdy nie karaną; co więcej, w odbiorze społecznym cieszyła się posiadaniem nieposzlakowanej opinii. Piastowała eksponowane stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego – (...), które wymagało odpowiedniego wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Okoliczności te czyniły bezpodstawną obawę nie stawienia się na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowych (art. 247 § 1 pkt 1 k.p.k.). Nie można zgodzić się również z opinią, iż zatrzymana mogłaby w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie (art. 247 § 1 pkt 2 k.p.k.). Faktem notoryjnie znanym było bowiem prowadzenie śledztwa w sprawie już od lipca

2016r., jak również zatrzymanie i postawienie zarzutów byłemu Prezesowi (...) kilkanaście dni wcześniej. Wydarzenia te były nagłaśniane przez ogólnodostępne media, co wykluczało nie powzięcie tej wiedzy przez wnioskodawczynię, bądź innych członków (...), zatrzymanych wraz z nią. To wszystko sprawia, że powoływanie się na przesłankę matactwa w czasie zatrzymania D. C. było wyjątkowo nietrafne. Pomijając bowiem okoliczności wskazane wyżej, a dotyczące sposobu życia i charakteru pokrzywdzonej, to zauważyć należy, iż zatrzymane w dniu 6 grudnia 2018 r. osoby, gdyby zechciały, to miały wystarczającą ilość czasu na uzgodnienie wyjaśnień. Tymczasem apelujący takich zachowań nie wykazał, nie uprawdopodobnił również w wystarczający sposób innych okoliczności, które z przesłanki z art. 247 § 1 pkt 2 k.p.k. czyniłyby podstawę zatrzymania. To, w czym pełnomocnik Skarbu Państwa upatruje próbę utrudniania postępowania może zostać uznane za podejmowanie mniej lub bardziej trafnych środków zaradczych w ramach procedury administracyjnej. Okoliczności takie, jak opieszałość we wprowadzaniu zarządu komisarycznego w (...), będą przedmiotem rozpoznania w toku rozprawy głównej przeciwko między innymi D. C. Nie można tracić również z pola widzenia, iż postępowanie toczyło się w znacznej mierze w oparciu o dowody z dokumentów, co również ma wpływ na możliwość i zakres kreowania dowodów osobowych. Nie sposób też nie zwrócić uwagi na fakt, że wnioskodawczyni została oskarżona o czyn znacznie mniej szkodliwy

niż czyn z powodu, którego została zatrzymana.

Zatrzymanie wnioskodawczyni było więc prawidłowe, legalne, ale niezasadne. Spełniona została przesłanka ogólna dla takiej czynności, czyli istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa. Nie zachodziły zaś przesłanki szczególne uzasadniające jej zatrzymanie, które w realiach sprawy było dolegliwością stwarzającą dolegliwości fizyczne, jak i cierpienie psychiczne. W ocenie Sądu Apelacyjnego niewątpliwie niesłuszne, w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., jest takie zatrzymanie, które było stosowane z obrazą przepisów dotyczących zatrzymania oraz w sytuacji, gdy zatrzymanie powoduje dolegliwość, których dana osoba nie powinna doznać, w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w sprawie.

Ustalenie zatem, że nie było podstaw do zatrzymania, a organ tego dokonujący zobowiązany jest do wypłaty zadośćuczynienia. Przyjęcie odmiennej interpretacji, tj. ograniczenie uznania zatrzymania za oczywiście niesłuszne jedynie do zatrzymań dokonanych z naruszeniem przepisów prawa, skutkowałoby przyjęciem, że odpowiedzialność Skarbu Państwa oparta jest na zasadzie winy, co nie ma miejsca. Odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania opiera się bowiem na zasadzie ryzyka, co oznacza, że do żądania odszkodowania wystarczy stwierdzenie zaistnienia faktu będącego podstawą roszczenia odszkodowawczego, jak i wtedy, gdy stosujący ten środek przymusu błędnie przyjmował istnienie podstaw go uzasadniających, bo

także taka sytuacja skutkuje uznaniem, że zatrzymanie było niewątpliwie niesłuszne. Nie decyduje przy tym świadomość organu, a całokształt okoliczności z momentu rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o zasądzenie odszkodowania, tak więc nie ma potrzeby udowadniania winy władzy publicznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22.4.1972 r., sygn. I Kz 40/72OSNKW 1972, Nr 9, poz. 144).

Prawidłowo zatem Sąd I instancji zaskarżonym wyrokiem uznał, że D. C. należne jest zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania. Oceny sytuacji nie zmieniają okoliczności podniesione w apelacji pełnomocnika Skarbu Państwa takie jak to, że funkcjonariusze podczas zatrzymania byli uprzejmi, nie stosowali przymusu bezpośredniego, umożliwiono kontakt z adwokatem, nie zakładano kajdanek, bo nadal to zatrzymanie było zbędne, niemniej jednak sposób potraktowania wnioskodawczyni ma wpływ na wysokość zadośćuczynienia.

Odnosząc się do apelacji Prokuratora Okręgowego w Warszawie przypomnieć wypada, iż zgodnie z normami gwarancyjnymi przewidzianymi w art. 434 § 1 k.p.k., który statuuje zakaz „reformationis in peius”, warunkiem orzekania na niekorzyść wnioskodawcy jest nie tylko wniesienie na niekorzyść środka odwoławczego, ale przede wszystkim stwierdzenie uchybień podniesionych w środku odwoławczym. Podnosząc z kolei zarzut obrazy prawa procesowego czy błędu w ustaleniach faktycznych, aby był on skuteczny konieczne jest wykazanie przez skarżącego jakich

konkretnie uchybień w procesie oceny poszczególnych dowodów dopuścił się Sąd meriti oraz wpływu tego uchybienia na treść zapadłego wyroku.

W niniejszej sprawie powyższy warunek nie został jednak spełniony. Prokurator Okręgowy w Warszawie, mimo iż podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, w rzeczywistości w uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego wprost zaznaczył, że nie kwestionuje poczynionych przez Sąd meriti ustaleń faktycznych, lecz jedynie ich ocenę. Tym samym powyższe zarzuty mają wyłącznie charakter polemiczny, bo sprowadzają się wyłącznie do zakwestionowania stanowiska zaskarżonego wyroku przez próbę przeforsowania własnego poglądu na ocenę zebranego materiału dowodowego i ustaleń Sądu meriti co do wysokości należnego zadośćuczynienia. Nie odmawiając skarżącemu prawa do własnej oceny znaczenia okoliczności branych pod uwagę przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, zaznaczyć należy, że dopóki nie wykaże on wadliwości skarżonego rozstrzygnięcia, także w sferze motywacyjnej – to jego zapatrywania na kwestię wysokości oczekiwanego przez wnioskodawczynię zadośćuczynienia nie stanowią argumentu pozwalającego na skuteczne zwalczanie stanowiska Sądu meriti. W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji wziął bowiem pod uwagę wszystkie okoliczności zatrzymania, podnoszone przez obie strony postępowania odwoławczego, a kwota przyznanego zadośćuczynienia jest właściwa. Wystarczy zapoznać się z częścią pisemnych motywów

zaskarżonego orzeczenia, aby z łatwością stwierdzić, iż znajdują się tam wszystkie istotne okoliczności zatrzymania, a więc sposób zatrzymania, przewiezienie do odległej jednostki celem przesłuchania i postanowienia zarzutów, poddanie kontroli osobistej, cierpienia fizyczne i psychiczne wnioskodawcy i wreszcie czas trwania zatrzymania. O ile wobec tego powyższe okoliczności nie są sporne i zostały przez skarżących przyznane, kwestią poddaną pod osąd Sądu odwoławczego jest wysokość przyznanego zadośćuczynienia, zgodnie z żądaniem stron wyrażonym w złożonych apelacjach.

Twierdzenia, że wysokość kwoty zasądzonej z tytułu zadośćuczynienia jest wygórowana – nie idzie w parze z przedstawieniem rzeczowych argumentów, dlatego ta kwota, w okolicznościach precyzyjnie odtworzonych przez Sąd Okręgowy, w ocenie apelujących jest zawyżona i jakie fakty miałyby znacząco wpływać na obniżenie zadośćuczynienia do kwoty 8.000 złotych, uważanej przez Prokuratora Okręgowego w Warszawie za sprawiedliwą i wystarczającą, bądź też do jego nieprzyznawania w ogóle, co postuluje drugi ze skarżących (pełnomocnik Skarbu Państwa).

Równocześnie nie można podzielić zarzutów naruszenia przepisów postępowania oraz błędu w ustaleniach faktycznych przedstawionych w apelacji pełnomocnika wnioskodawcy, żądającego zasądzenia zadośćuczynienia w dodatkowej kwocie 40.000 złotych.

Zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być

skuteczny tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania tego zadośćuczynienia, a więc gdy uwzględniono niewłaściwe lub nie uwzględniono właściwych elementów mających istotne znaczenie dla określenia wysokości kwoty zadośćuczynienia (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8.01.2020r., sygn. IV KK 169/19, LEX 3126271). Tymczasem, w ocenie Sądu Apelacyjnego, zasądzona kwota zadośćuczynienia rekompensuje w wyważony sposób wszystkie okoliczności zatrzymania. Ma charakter kompensacyjny, przedstawia wartość ekonomicznie odczuwalną, jest adekwatna i słuszna, uwzględnia także okoliczności postępowania i sytuację zawodową wnioskodawczynie. Sąd I instancji uwzględnił bowiem czas trwania pozbawienia wolności w ramach zatrzymania, stopień dolegliwości związany z koniecznością odbycia długiej podróży, następnie oczekiwania na przesłuchanie w S., gdzie przez kilkanaście godzin nie wiedziała, co ją spotka, nie miała kontaktu z osobami decyzyjnymi, a jedynie z pilnującymi ją funkcjonariuszami (...). Sąd meriti nadał prawidłowe znaczenie stresowi D. C. wynikającemu z zakłócenia spokoju jej matki, a także z jej przeżyciami związanymi z zatrzymaniem, które mają miejsce do dziś. Równocześnie w trakcie postępowania właściwie zaakcentowano okoliczności, które wpłynęły na odpowiednie zbalansowanie oceny, czyniąc ją wyważoną i nieprzesadzoną, jak podkreślana przez wnioskodawczynię uprzejmość funkcjonariuszy, nie stosowanie przez nich środków przymusu bezpośredniego czy kajdanek,

zapewnienie posiłku i możliwości zadbania o higienę osobistą, przeszukanie osobiste dokonane przez kobietę. Wnioskodawczyni nie wskazała również, iż wydarzenia z dni 6-7 grudnia 2018r. spowodowały u niej konieczność skorzystania z pomocy psychologicznej, bądź czy wywołały negatywne skutki u członków jej rodziny. Przyznać należy, że zatrzymanie pracowników (...) było wydarzeniem medialnym, z tym, że pełnomocnik wnioskodawczyni nie udowodnił, by wiązało się to z upublicznieniem wizerunku, czy danych osobowych D. C..

Zważywszy zatem, że przyznane zadośćuczynienie nie miało charakteru symbolicznego, było odpowiednie i adekwatne do wszystkich towarzyszących mu okoliczności, w tym czasie jego trwania, Sąd doszedł do przekonania, iż nie doszło do naruszenia przepisów wskazanych w apelacjach, a zarzuty w nich sformułowane nie zasługiwały na akceptację.

Niezasadny jest również zarzut dotyczący odmowy przyznania odszkodowania – w jakimkolwiek zakresie. Głównym założeniem tzw. metody dyferencyjnej obliczania rozmiaru szkody, która została zaakceptowana w orzecznictwie na gruncie postępowania uregulowanego w rozdziale 58 KPK (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.7.2007 r., sygn. II KK 321/06, KZS 2007, Nr 12, poz. 28), jest badanie różnicy między stanem dóbr uszkodowanego zaistniałym w związku z mającą miejsce szkodą a stanem, jaki by istniał, gdyby nie zaszło to zdarzenie. Różnicy takiej nie można jednak dostrzec, uwzględniając

jedynie sam fakt zatrzymania. Konieczność ustanowienia obrońcy i jego występowania w imieniu wnioskodawczynie dotyczy bowiem całego postępowania karnego przeciwko D. C., a nie jedynie jej zatrzymania – na co wskazują dołączone do akt sprawy faktury opisane jako częściowe wynagrodzenie za obronę w postępowaniu przygotowawczym w sprawie RP I Ds. 2018, dlatego możliwość uzyskania zwrotu poniesionych kosztów obrony zaktualizować się może dopiero po prawomocnym uniewinnieniu wnioskodawczynie, bądź umorzeniu wobec niej postępowania. Wprawdzie skarżący twierdzi, że gdyby nie zatrzymanie, to wnioskodawczynie w ogóle nie miałyby potrzeby ustanowienia obrońcy i dołączył faktury za nocleg i udział w posiedzeniu, jednakże faktu tego nie można uznać za udowodniony, ponieważ po zwolnieniu D. C., nie wypowiedziała stosunku obrończego i korzysta z usług obrońcy do dziś, nawet w sprawie o zadośćuczynienie. Nie można dostrzec również związku pomiędzy faktem nieuzyskania nagrody kwartalnej, a zatrzymaniem. Jak przyznała sama wnioskodawczynie, nagroda ta dotyczyła dobrze wykonywanej pracy i pracy dodatkowej, zatem wobec zwolnienia jej z obowiązku świadczenia pracy wspomniana premia nie została jej przyznana. Nie można stracić również z pola widzenia faktu, iż zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy związane było z zastosowaniem wobec wnioskodawczynie środka zapobiegawczego w postaci zakazu kontaktu z pozostałymi osobami zatrzymanymi wówczas w sprawie. Ponieważ szkoda nie pozostawała w bezpośrednim

związku przyczynowym z zatrzymaniem, nie spowodowała odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<u>1.</u>	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymano w mocy zaskarżony wyrok.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Orzeczenie Sądu I instancji jest prawidłowe, ustalenia faktyczne bezspeczne. Kontrola odwoławcza dokonana w sprawie nie potwierdziła zasadności zarzutów przedstawionych we wniesionych apelacjach.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
<i>Nie dotyczy</i>	
Zwięźle o powodach zmiany	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>		
1.1.	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Brak innych rozstrzygnięć. Żadna z apelacji nie została uwzględniona,		

	w tym pełnomocnika wnioskodawcy, a zatem nie został uwzględniony wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji.
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	Na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami postępowania odwoławczego Sąd obciążył Skarb Państwa.

7. PODPIS
Rafał Kaniok Anna Zdziarska Adam Wrzosek

1.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik Skarbu Państwa – Prokuratora (...) w S.
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, z dnia 7 grudnia 2021 r., w sprawie sygn. akt XII Ko 74/21
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	
#na korzyść # na niekorzyść	#w całości

#w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, z dnia 7 grudnia 2021 r., w sprawie sygn. akt XII Ko 74/21	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
#na korzyść # na niekorzyść	#w całości	
# w części	#	co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	3	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawczyni D. C.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, z dnia 7 grudnia 2021 r., w sprawie sygn. akt XII Ko 74/21	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
#na korzyść #na niekorzyść	#w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana